

INFRASTRUCTURA TURISTICĂ – TIMIȘOARA

Aflată la 560 km distanță de capitala București, Timișoara este situată la intersecția drumurilor europene E70, E671, este conectată la autostrada A1 și este localizată pe Coridorul Pan-European IV, care face legătura între Europa Centrală și orașele din sud-estul Europei. Aeroportul Internațional "Traian Vuia" se află la 12 km. de Timișoara. Datorită aeroportului și a rețelei feroviare și rutiere dense, Timișoara constituie un nod important pentru traficul internațional.

Timișoara prezintă interes atât pentru turiștii români, cât și pentru cei străini, în special în contextul devenirii Capitală Europeană a Culturii în anul 2021. Orașul este o destinație turistică preferată în special pentru turismul cultural, de business și de tip citybreak. Atracțiile Timișoarei sunt istoria specifică, arhitectura deosebită a clădirilor, în special arhitectura baroc și Art Nouveau, dar și numeroasele construcții moderne, premierele orașului, festivalurile și evenimentele artistice deosebite, Canalul Bega, parcurile, gastronomia, accesibilitatea orașului și distanțele reduse față de alte centre culturale din țară și din Europa precum și atmosfera generală - spiritul Timișoarei

Situația turismului în Timișoara, analizată prin prisma datelor furnizate de Institutul Național de Statistică se prezintă astfel:

Municipiul Timișoara a avut în anul 2019 **93 unități de cazare, ce au însumat 5.075 locuri de cazare**. Cifrele sunt ușor mai mici față de anii anteriori. Situația detaliată a structurilor de primire turistică ale Municipiului Timișoara, în ultimii ani, se poate vedea în tabelul de mai jos:

STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ ÎN TIMIȘOARA

Timișoara 2019-Structuri de primire turisț ca cu funcți uni de cazare					
Tipuri de structuri de primire turisț că	Ani				
	A n u l 2015	A n u l 2016	A n u l 2017	A n u l 2018	A n u l 2019
Total	95	95	95	101	93
Hoteluri	44	44	42	44	39
Hosteluri	9	9	10	12	11
Hoteluri apartament	1	1	1	1	1
Hanuri si moteluri	:	:	:	:	:
Vile turisț ce	2	2	2	3	3
Campinguri	1	1	1	1	1

Tabere de elevi si prescolari	1	1	1	1	:
Pensiuni turisŃ ce	37	37	38	38	37
Pensiuni agroturisŃ ce	:	:	:	1	1

Sursa: Institutul NaŃional de Statistică, date prelucrate

CAPACITATEA DE CAZARE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN TIMIȘOARA

2019-Timisoara - Capacitatea de cazare turisŃ ca existenta pe Ń puri de structuri de primire turisŃ ca					
Tipuri de structuri de primire turisŃ ca	A n u l	A n u l	A n u l	A n u l	A n u l
	2015	2016	2017	2018	2019
	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri
Total	5277	5155	5053	5354	5075
Hoteluri	3635	3517	3406	3575	3337
Hosteluri	404	396	396	495	463
Hoteluri apartament	50	50	50	50	50
Hanuri si moteluri	:	:	:	:	:
Vile turisŃ ce	44	40	48	73	73
Campinguri	260	260	260	260	260
Tabere de elevi si prescolari	31	31	31	31	:
Pensiuni turisŃ ce	853	861	862	850	872
Pensiuni agroturisŃ ce	:	:	:	20	20

Sursa: Institutul NaŃional de Statistică, date prelucrate

CIRCULAŢIA TURISTICĂ ÎN TIMIȘOARA ÎN ULTIMII CINCI ANI (ANALIZA PE LUNI CALENDARISTICE)

EvoluŃia numărului de turiști care s-au cazat în Timișoara în ultimii 5 ani se poate analiza în tabelele de mai jos:

**EvoluŃia numărului de turiști cazați în Timișoara
în perioada 2015-2019 - sosiri și înnoptări**

Sosiri	Ian.	Feb.	Mart.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Total
2015	14.899	16.245	21.629	22.948	25.924	25.315	25.973	24.708	29.370	28.998	25.049	18.291	279.349
2016	17.703	21.673	27.013	24.472	29.346	28.303	26.234	24.745	29.011	29.912	27.227	24.532	310.171
2017	20.700	21.953	25.903	26.341	30.531	31.907	30.502	31.312	34.456	29.680	28.443	21.730	333.458
2018	21.159	21.700	25.087	23.431	28.656	30.850	29.910	30.549	28.606	27.650	25.950	21.851	315.399
2019	20.772	22.762	23.237	23.696	32.275	30.622	30.666	29.731	28.794	29.196	28.443	24.999	325.193

Înnoptări	Ian.	Fe.b	Mart.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Total
2015	31.431	34.011	43.256	45.740	52.004	55.649	53.464	54.866	59.901	58.427	51.535	37.433	577.717
2016	43.218	48.264	61.239	51.940	61.943	56.706	57.170	50.972	60.908	60.654	58.294	49.699	661.007
2017	45.312	44.373	53.514	53.146	59.431	60.650	61.250	59.986	71.670	64.308	59.471	48.952	682.063
2018	47.860	47.985	54.862	53.676	61.745	67.206	66.867	66.534	63.324	62.770	59.943	49.650	702.422
2019	46.298	52.735	51.499	51.729	65.297	66.020	68.115	63.247	64.427	63.578	62.216	54.465	709.626

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Trebuie menționat că în aprilie 2018 au fost sistate unele zboruri ale unor companii de zbor pe Aeroportul Internațional Timișoara, care erau folosite de o bună parte din turiștii din Germania, Olanda, ceea ce s-a reflectat și în numărul mai mic de sosiri ale turiștilor în Timișoara, în anul 2018. Dar, în general, se constată o ușoară creștere a numărului de sosiri și înnoptări ale turiștilor în Timișoara, în ultimii ani. Se observă și creșterea numărului de turiști în luna decembrie, probabil și datorită notorietății Târgului de Crăciun și a evenimentelor culturale ce au loc în luna decembrie.

Pentru a vedea repartizarea pe tipuri de structuri de cazare, în care turiștii s-au cazat, putem analiza tabelul de mai jos:

Sosiri și înnoptări ale turiștilor în Timișoara, repartizate pe tipuri de structuri turistice

Tipuri de structuri de	Număr sosiri în Timișoara

primire turis că	Anul 2015	A n u l 2016	A n u l 2017	Anul 2018	A n u l 2019
Hoteluri	221.164	240.736	256.402	238.738	246.478
Hosteluri	14.860	25.086	26.366	24.195	24.643
H o t e l u r i apartament	2.246	2.354	2.490	2.823	3.576
Vile turis ă ce	2.211	2.209	2.420	1912	3.004
Campinguri	113	-	372	378	309
Tabere elevi	681	994	1.220	839	-
Pensiuni turis ă ce	36.359	38.244	43.721	45.927	46.754
P e n s i u n i agroturis ă ce	1.715	548	467	587	429
TOTAL	279.349	310.171	333.458	315.399	325.193

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Dacă analizăm aceste cifre în procente, pentru anul 2019 vedem următoarea repartizare a turiștilor în structurile de cazare (75% în hoteluri, 14% în pensiuni, 7% în hosteluri, restul cifrelor fiind sub 2%). Se observă însă o creștere semnificativă față de anul anterior a numărului de cazări în vile turistice. De asemenea, durata medie de ședere este de 2,18 zile, aproximativ aceeași ca și în anii trecuți.

Pentru a vedea care este tipul turiștilor (români și străini) care s-au cazat, putem analiza tabelul de mai jos, unde, la nivelul județului Timiș avem următoarele date:

SOSIRI TURIȘTI ÎN JUDEȚUL TIMIȘ PE TIPURI DE TURIȘTI (români și străini)

2019- jud.Timiș-Sosiri ale turis ă lor în structuri de primire turis ă că pe ă puri de turis ă													
	ian	feb	mar	apr	mai	iun	iul	aug	sep	oct	noe	dec	TOTAL
Total	24.80 3	27.68 1	28.49 7	29.03 4	38.78 7	36.23 1	36.95 6	37.12 6	35.47 6	37.43 3	34.02 1	30.04 5	396.09 0
Români	17.93 8	20.11 8	19.73 1	19.78 6	27.60 7	24.58 9	25.19 4	25.76 1	25.12 4	26.78 4	23.37 6	19.44 5	275.45 3
Străini	6.865	7.563	8.766	9.248	11.18 0	11.64 2	11.76 2	11.36 5	10.35 2	10.64 9	10.64 5	10.60 0	120.63 7

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Se poate observa că aproximativ 30% din turiști provin din străinătate și 70% din România.

Această grupare procentuală este valabilă și pentru Timișoara, Timișoara fiind principala destinație turistică din județ, aproximativ 82% din turiștii cazați în județul Timiș s-au cazat în Timișoara.

Majoritatea hotelurilor din Timișoara oferă și o serie de servicii suplimentare: restaurant, restaurant cu terasă, sală de petreceri, bar, SPA, wellness, etc. De asemenea, numeroase hoteluri dispun de centre de conferință, unele multifuncționale, cu capacități cuprinse între 15 și 460 de locuri, aceste dotări subliniind orientarea către turismul de afaceri și conferințe.

În ceea ce privește infrastructura de alimentație publică, Timișoara dispune de o ofertă bogată de restaurante, repartizate pe întregul teritoriu al orașului. Piața Unirii, Piața Victoriei și străzile pietonale din centru se populează în sezonul cald, datorită numărului mare de terase deschise aici. Varietatea restaurantelor este mare atât în ceea ce privește meniul, cât și categoriile de preț. Majoritatea restaurantelor au specific românesc și internațional. Turiștii sunt interesați în special de mâncăruri locale, de mâncăruri tradiționale.

Timișoara este orașul cu cea mai întinsă zonă pietonală din România, care cuprinde 27 de străzi, patru piețe și două piațete. În ultimii ani, în centrul istoric au fost deschise numeroase terase și localuri, ceea ce dovedește faptul că centrul orașului prezintă un interes tot mai mare, atât pentru comerț, cât și pentru petrecerea timpului liber.

Programele artistice și festivalurile în Timișoara sunt oferite de instituțiile culturale și de autoritățile publice locale pe parcursul întregului an. Unele festivaluri, precum Festivalul de Jazz, Timfloralis, Festivalul Inimilor, Plai, festivalurile de teatru, de muzică și de film, de artă, Bega Bulevard, Târgurile de Paști și de Crăciun sunt evenimente de notorietate și atrag vizitatori atât din țară cât și din străinătate. Este necesară planificarea din timp a evenimentelor culturale care se desfășoară în oraș, pentru ca acestea să poată fi mai bine mediatizate și promovate, la nivel local, regional, național și internațional. De un mare interes se bucură evenimentele organizate de Asociația Timișoara 2021 Capitală Europeană a Culturii.

Referitor la numărul muzeelor din Timișoara, numărul acestora este încă redus: Muzeul de Artă, Muzeul Satului Bănățean, Memorialul Revoluției din Decembrie 1989, Muzeul Consumatorului Comunist, Muzeul Național al Banatului, care este închis pentru renovare, dar are la Bastion deschise expoziții temporare, Muzeul Catedralei Ortodoxe Mitropolitane, Colecția Muzeală a Episcopiei Ortodoxe Sârbe, Colecția de Artă Ecleziastică a Episcopiei Romano-Catolice, Muzeul Popa's și două expoziții permanente private, deschise publicului „Premierele Timișoarei” și „Diorama Timișoara Nord”.

În anul 2019 Compartimentul de Informare Turistică în cadrul Direcției Comunicare al Primăriei Municipiului Timișoara s-a transformat în Biroul Promovare Culturală și

Turistică. În prezent Biroul are trei angajați. Activitatea Biroului de Promovare Culturală și Turistică constă în oferirea de servicii informaționale vizitatorilor și potențialilor vizitatori ai Timișoarei și promovarea culturală și turistică a orașului și a zonei. Datele sunt oferite în cadrul Centrului de Informare Turistică din str. Alba Iulia nr. 2 precum și online, prin intermediul site-ului www.timisoara-info.ro și pe pagina de facebook Visit Timisoara.

În primele 6 luni ale anului 2020 Biroul Promovare Culturală și Turistică a fost vizitat de 1.665 turiști, care au primit informații referitoare la obiective turistice din Timișoara și din zona Banatului, informații privind unități de cazare, unități gastronomice, evenimente culturale, posibilități de transport, agenții de turism, posibilități de petrecere a timpului liber, informații privind serviciile de închirieri auto, servicii de ghidaj în oraș și în zonă, etc. În comparație cu anii trecuți cifrele sunt mult diferite (8.863 turiști în 2019 și 9.723 turiști în 2020 în primele 6 luni din an), datorită situației impuse de pandemia Covid 19, care a afectat semnificativ numărul de turiști. Faptul că au existat situațiile de urgență și de alertă începând din luna martie și pentru că nici în prezent restaurantele nu sunt deschise și spectacolele se desfășoară cu restricții, numărul de turiști este încă redus, dar în creștere, deoarece urmează lunile de concediu. Activitatea biroului pune un accent mai mare pe promovarea online a orașului.

Centrul de Informare Turistică a răspuns solicitărilor de informații turistice primite prin telefon și e-mail, oferind detalii legate de acces, cazare, muzee, evenimente culturale, transportul în Timișoara etc. Tot în cadrul centrului sunt afișate pe ecranele TV afișele cu principalele evenimente culturale din Timișoara.

În cadrul Centrului de Informare Turistică și în cadrul târgurilor de turism, au fost oferite materiale de informare și promovare culturală și turistică, hărți, pliante, broșuri. Materialele de promovare se distribuie gratuit către turiștii care vizitează centrul, cât și către diverse instituții și organizații, care organizează conferințe, workshop-uri și alte evenimente în Timișoara, cu participanți din țară și din străinătate și care adresează cereri primăriei, în acest sens.

4.2 Promovarea online pe web-site-ul www.timisoara-info.ro și pe pagina de facebook „Visit Timișoara”

Pe website-ul www.timisoara-info.ro Biroul Promovare Culturală și Turistică actualizează informațiile referitoare la obiectivele turistice, servicii turistice, informații utile, fotografii și introduce date referitoare la evenimentele culturale din Timișoara și etc. De asemenea pe pagina de facebook „Visit Timișoara” sunt făcute zilnic postări referitoare la atracțiile orașului.

4.3 Realizarea de materiale promoționale

Biroul Promovare Culturală și Turistică colaborează cu operatori din domeniul turistic și cultural, pentru culegerea de date necesare informării turistice și pentru promovarea serviciilor turistice și a evenimentelor culturale. De asemenea, biroul elaborează, realizează și distribuie gratuit materiale de informare și promovare

turistică, colaborează cu specialiști și instituții de profil turistic sau conexe, participă la conferințe, seminarii, târguri naționale și internaționale de turism. De asemenea Biroul oferă gratuit materiale de informare și promovare turistică pentru diverse simpozioane, conferințe, workshopuri care se desfășoară în Timișoara.

Biroul Promovare Culturală și Turistică colaborează cu instituțiile culturale din Timișoara, de la care a primește și distribuie materiale de promovare privind evenimentele culturale desfășurate în oraș (opera, filarmonica, teatrele, institutele culturale și alte asociații culturale) precum și servicii turistice (oferte din industria hotelieră, gastronomie, oferte de ghidaj turistic).

Evenimentele ce se desfășoară în Timișoara sunt înscrise în agenda evenimentelor culturale, pe website-ul www.timisoara-info.ro, iar imaginile de promovare a evenimentelor sunt actualizate și afișate zilnic pe cele 2 ecrane, instalate în Biroul Promovare Culturală și Turistică, vizibile de pe str. Alba Iulia .

Primăria Municipiului Timișoara, prin Biroul de Promovare Culturală și Turistică a participat în ultima perioadă la următoarele Târguri de Turism:

- Târgul Internațional de Turism București, în perioada 20.02-24.02.2019
- Târgul Internațional de Turism IMEX Frankfurt, Germania, în perioada 20-24.05.2019

În cadrul târgurilor a fost prezentată Timișoara ca și destinație turistică, au fost promovate principalele evenimente culturale din Timișoara din anul 2019 și au fost promovate atracțiile turistice locale și regionale;

- Târgul Internațional de Turism „Ferienmesse” de la Viena, Austria, în perioada 16.01-19.01.2020
- Târgul de Turism al României, ediția de primăvară 2020, la București, în perioada 20.02 – 23.02.2020

De asemenea, în perioada 4.03 – 8.03.2020, Municipiul Timișoara, prin Biroul de Promovare Culturală și Turistică, era înscris și urma să participe la Târgul Internațional de Turism ITB Berlin, cel mai mare târg de turism din lume, dar târgul a fost anulat în ultimul moment, datorită apariției pandemiei Covid 19.

În cadrul târgurilor de turism la care Municipiul Timișoara a participat, Timișoara a fost prezentată ca destinație turistică, viitoare Capitală Europeană a Culturii în anul 2021, au fost promovate principalele evenimente culturale din Timișoara din anul 2020 și au fost promovate atracțiile turistice locale și regionale. Au fost purtate discuții cu operatori de turism și s-au oferit informații turistice vizitatorilor, care au pus întrebări despre Timișoara și împrejurimi.

Participarea Primăriei Municipiului Timișoara la Târgul de Turism de la Viena a avut loc în standul Ministerului Turismului, iar la Târgul de Turism de la București în standul Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului Timiș. La București Municipiul Timișoara a amenajat o parte din stand, având aranjamente florale care au atras în mod deosebit atenția publicului, dorind să sublinieze atât importanța parcurilor și florilor ca și atracții ale Timișoarei, cât și importanța festivalului „Timfloralis”, unul din cele mai apreciate festivaluri ale orașului.

În anul 2019 au avut loc mai multe vizite ale unor jurnaliști străini, care au vizitat orașul și care au scris despre Timișoara când s-au întors în țările lor de proveniență.

De asemenea, în luna noiembrie 2019, la invitația Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului în județul Timiș, Timișoara a fost gazdă a Conferinței Naționale a Ghizilor de Turism din România, când un grup de peste 50 de ghizi din țară au vizitat orașul pentru a-l cunoaște mai bine și pentru a pregăti programe pentru turiștii care vor vizita Timișoara în următorii ani, în special în anul 2021 când Timișoara va fi Capitală Europeană a Culturii.

Importante puncte de atracție sunt și mall-urile Timișoarei, atât pentru shopping, cât și pentru conferințe sau petrecerea timpului liber, în special Iulius Town, dat în folosință în vara anului 2019.

O importanță deosebită pentru turismul din Timișoara o are amenajarea malurilor Canalului Bega în interiorul orașului și existența pistei de biciclete pe malurile Begăi până la granița româno-sârbă.

De asemenea, pe canalul Bega se desfășoară transport cu vaporetto, public și de agrement, începând din luna august 2018, serviciu mult solicitat de către turiștii sosiți în Timișoara în anul 2019. De asemenea, au continuat tururile cu tramvaiul turistic (Tram Tur) în zilele de duminică, cu plecare din Piața Libertății.

În anul 2019 au fost amenajate patru locații pentru parcare temporară pentru autocare, unde acestea pot staționa maxim 15 minute și au fost amenajate și locuri pentru parcare pentru un timp mai îndelungat, în estul orașului (str. Ștrandului, în vecinătatea Complexului Arena Aqua Sport).

În municipiul Timișoara și în zona sa de influență există potențial pentru practicarea turismului cultural, tip city break, de weekend, de tranzit, de afaceri, religios, cicloturism/motociclism, medical, de agrement, gastronomic, intercultural, etnic, de shopping, sportiv, etc.

În prezent la nivel național se urmărește realizarea de noi mecanisme de promovare turistică. Recenta situație privind pandemia Covid-19 a reprezentat un moment în care numeroși turiști s-au informat asupra destinațiilor turistice, în baza informațiilor din mediul online. La propunerea Asociației "Călători prin România" Biroul Promovare Culturală și Turistică a inițiat colaborarea Municipiului Timișoara cu această asociație, în derularea unui proiect care urmărește realizarea de plăcuțe, care conțin coduri QR, pentru principalele obiective turistice și monumente istorice din Timișoara.

Conținutul informațional al plăcuțelor cu cod QR se va regăsi pe website-ul www.travellerinromania.com. Proiectul a fost aprobat prin HCL 238/25.06.2020.